

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 67/97

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 15. októbra 1997 predbežne prerokoval podnet skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zastúpených JUDr. Ing. Ivanom Šimkom, poslancom Národnej rady Slovenskej republiky vo veci porušenia ústavného práva upraveného v čl. 73 ods. 1 a čl. 75 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky prijatím uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 482 zo 4. decembra 1996 a takto

r o z h o d o l :

Podnet skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 13. januára 1997 doručené podanie skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“) označené ako „*podnet na začatie konania*“. Navrhovatelia v ňom okrem iného uviedli, že uznesením Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Národná rada“) č. 482 zo 4. decembra 1996 „*došlo k tomu, že sa konštatovalo vzdanie sa mandátu poslanca* [REDACTED], *ku ktorému však nedošlo ústavne účinným spôsobom, pretože v konečnom dôsledku tento poslanec podaním zo dňa 20. 11. 1996, t.j. skôr než došiel jeho prejav vôle o vzdaní sa mandátu a nadväzne na to 4. 12. 1996 určitým*

a zrozumiteľným spôsobom vyhlásil, že sa mandátu nevzdáva“. Podľa navrhovateľov z toho vyplýva, že *„prvá časť uznesenia č. 482, ktorým sa vzalo na vedomie vzdanie sa mandátu poslanca [REDAKOVANÉ] nemá oporu v účinnom a perfektnom prejave vôle tohto poslanca“.* Navrhovatelia ďalej uviedli, že *„nastúpením [REDAKOVANÉ] ako poslanca došlo k tomu, že Národná rada Slovenskej republiky má od 4. decembra 1996 151 poslancov“.* To podľa ich presvedčenia znamená, že *„tým došlo k porušeniu práva predkladateľov podnetu ako poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré má priamu spojitosť s ústavnosťou ich pôsobenia v národnej rade. Podstata tohto porušeného práva predkladateľov spočíva v tom, že ako poslanci Národnej rady Slovenskej republiky majú Ústavou Slovenskej republiky zaručené, že budú zasadať v jedinom ústavodarnom a zákonodarnom zbore Slovenskej republiky v súlade s čl. 73 ods. 1 ústavy, podľa ktorého má Národná rada Slovenskej republiky 150 poslancov“.*

V ďalšej časti podnetu navrhovatelia tvrdili, že uvedeným porušením ústavného práva, nemôžu ako poslanci Národnej rady *„po prijatí uznesenia č. 482 zo 4. 12. 1996 dodržať sľub poslanca v súlade s jeho znením v čl. 75 ods. 1 ústavy - budem dodržiavať ústavu ...“.*

Navrhovatelia v podnete uviedli, že tento podnet považujú za doplnenie sťažnosti proti overeniu mandátu poslanca Národnej rady [REDAKOVANÉ] z 12. decembra 1996, čo podľa nich znamená *„objektívnu kumuláciu nárokov na ochranu ústavnosti“.* Ďalej uviedli, že ich podnet, ktorý je spoločným podnetom skupiny poslancov Národnej rady *„umožňuje per analogiam zákon č. 293/1995 Z. z. nadväzne na § 250 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku“.*

Na základe uvedených dôvodov navrhovatelia žiadali, aby ústavný súd prijal uznesenie nasledujúceho znenia:

„1. Uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 482 zo 4. 12. 1996 v bodoch 1. a 2. tohto uznesenia došlo k porušeniu práv predkladateľov podnetu uvedených v čl. 73 ods. 1, čl. 75 ods. 1 v spojitosti s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 482 zo 4. 12. 1996 sa v bodoch 1. a 2. zrušuje.“

Ústavný súd môže podľa § 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) začať konanie aj na podnet fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie niektorého ústavného práva. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma, či boli splnené zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa tento zákon, ako aj to, či v danom prípade nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Navrhovatelia sa v petite podnetu domáhali zrušenia uznesenia Národnej rady č. 482 zo 4. decembra 1996, pretože podľa ich názoru došlo jeho prijatím k porušeniu ich ústavných práv upravených v čl. 73 ods. 1 a čl. 75 ods. 1 ústavy.

Zo znenia čl. 73 ods. 1 ústavy, ktorý kogentne určuje, že Národná rada má 150 poslancov, nemožno žiadnou prípustnou interpretačnou metódou odvodiť individuálne právo toho ktorého poslanca na 150 členný ústavodarný a zákonodarný orgán v Slovenskej republike. Preto ani nie je možné namietat' podnetom na ústavnom súde porušenie takéhoto neexistujúceho práva a domáhať sa jeho „ochrany“ v konaní o podnete pred ústavným súdom.

Sľub poslanca, text ktorého je uvedený v čl. 75 ods. 1 ústavy, má konštitutívny charakter, čo navyše vyplýva aj z čl. 75 ods. 2 ústavy, podľa ktorého odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok stratu mandátu. Poslanec Národnej rady sa sľubom okrem iného zaväzuje dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života, pričom podľa čl. 73 ods. 2 ústavy mandát vykonáva osobne, podľa svojho svedomia a presvedčenia. Tieto ústavné atribúty a ich dodržiavanie zo strany poslancov nemôžu však v žiadnom prípade mať bezprostredný vplyv na výkon ich funkcie podľa

zloženého sľubu, a preto ani logicky nemožno považovať za opodstatnené tvrdenie navrhovateľov, že ak Národná rada nemá 150 poslancov dochádza tým k porušeniu ich práv upravených v čl. 75 ods. 1 ústavy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nezistil (a logicky ani nemohol zistiť) existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom Národnej rady tým, že prijala uznesenie č. 482 zo 4. decembra 1996, ktorým vzala na vedomie vzdanie sa mandátu poslanca Národnej rady [REDAKOVANÉ] a ďalej, že na uprázdnený mandát nastupuje náhradník [REDAKOVANÉ] a navrhovateľmi namietaným porušením „ústavných práv“ upravených v čl. 73 ods. 1 a čl. 75 ods. 1 ústavy. Z tohto dôvodu Ústavný súd Slovenskej republiky považuje podnet skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky z 10. januára 1997 za zjavne neopodstatnený, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec predchádzajúceho konštatovania ústavný súd považuje za potrebné vysloviť svoj názor na spôsob podania podnetu skupiny poslancov Národnej rady. Ako už bolo uvedené podala ho na základe čl. 130 ods. 3 ústavy s využitím bližšie nešpecifikovaných ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z. a nadväzne aj na § 250 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) per analogiam. Citované ustanovenie, na ktoré spoločný podnet odkazuje, resp. o ktoré sa opiera umožňuje síce podať návrh na začatie konania „viacerým osobám“, to sa však vzťahuje iba na rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov, čiže v prípadoch ochrany zákonnosti, ale nie aj ochrany ústavnosti (na čo je však namierená podstata podnetu skupiny poslancov). I napriek poukazu navrhovateľov na možnosť výkladu per analogiam v záujme dosiahnutia jeho akceptovania zo strany ústavného súdu, nie je možné v danom prípade považovať ju za prípustnú a opodstatnenú. Analógia zákona nie je totiž uplatniteľná vtedy, ak by sa mal právny predpis nižšej právnej sily použiť analogicky na riešenie, resp. aplikáciu právnych vzťahov upravených právnym predpisom vyššej právnej sily (v danom prípade ústavy). Z uvedeného vyplýva, že je neprípustné analogicky postupovať podľa § 250 ods. 3 O.s.p. pri aplikácii čl. 130 ods. 3 ústavy. Vzhľadom na neprípustnosť tzv. spoločného podnetu (objektívna kumulácia nárokov na

ochranu ústavnosti) nie je možné podnet pri jeho predbežnom prerokovaní hodnotiť ako taký, ktorý spĺňa všetky požadované náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, čo zároveň znamená, že navrhovatelia nemali aktívnu legitimáciu na podanie návrhu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 1997